

Rep. Nr. 24/13

*

AR. NB-011-07 &
NB-011bis-07

*

Tegensprekelijke
eindbeslissing van 23
mei 2013

*

Beroep tegen de
beslissing van 1
december 2006 van
het Comité DGEC
van het RIZIV

*

VAN RECHTSWEGE
UITVOERBAAR BIJ
VOORRAAD
NIETTEGENSTAANDE
CASSATIEBEROEP

KAMER VAN BEROEP die kennis neemt van de zaken die in het Nederlands moeten worden behandeld, ingesteld bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het Rijksinstituut voor ziekten en invaliditeitsverzekering, bij artikel 144 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994.

BESLISSING

In de zaak AR NB 011-07

Van : Dr. A..., geneesheer-specialist in de gynaecologie, wonende te XXXX;

Appellant, die wordt bijgestaan door Mr. B..., advocaat met kantoor te XXXX, waar keuze van woonplaats werd gedaan.

Tegen : RIZIV - DIENST VOOR GENEESKUNDIGE EVALUATIE EN CONTROLE, openbare instelling, met zetel te 1150 Brussel, Tervurenlaan 211.

Geïntimeerde, voor wie zijn verschenen, dr. C..., geneesheer-inspecteur-directeur en Mr. D..., advocaat, met kantoor te XXXX.

en

In de zaak AR NB 011bis-07

Van : E..., met zetel te XXXX, KBO nr. XXXX;

Appellant, die wordt vertegenwoordigd door Mr. F..., advocaat met kantoor te XXXX

Tegen : RIZIV - DIENST VOOR GENEESKUNDIGE EVALUATIE EN CONTROLE, openbare instelling, met zetel te 1150 Brussel, Tervurenlaan 211.

Geïntimeerde, voor wie zijn verschenen, dr. C..., geneesheer-inspecteur-directeur en Mr. D..., advocaat, met kantoor te XXXX.

*
*   *

Op de openbare terechtzitting van 28 februari 2013 heeft geen enkele partij de toepassing gevraagd van artikel 18, § 2, tweede lid, van het koninklijk besluit van 9 mei 2008 tot bepaling van de werkingsregels en het Procedurereglement van de Kamers van eerste aanleg en van de Kamers van beroep bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het RIZIV.

*
*   *

VOORGAANDEN IN DE PROCEDURE

Gelet op de gedingstukken, in het bijzonder:

- het dossier van het Comité van de DGEC van het RIZIV;
- de bestreden beslissing van 1 december 2006 van het Comité, ter kennis gegeven aan Dr. A... bij aangetekende brief van 31 januari 2007 en aan het G... bij aangetekende brief van 1 oktober 2008;

In de zaak NB-011-07 :

- de beroepsakte van dr. A... van 26 februari 2007;
- de beroepsbesluiten van het RIZIV, Dienst voor Geneeskundige Controle en Evaluatie (hierna afgekort : DGEC) van 10 oktober 2008;
- de beroepsbesluiten van dr. A... van 30 juni 2009;
- de beroepsbesluiten van de DGEC van 7 december 2010;
- het proces-verbaal van de openbare terechtzitting van de Kamer van beroep van 20 september 2012 waarop de zaak NB-011-07 met instemming van alle partijen werd samengevoegd met de samenhangende zaak NB-011bis-07, en beide zaken werden verdaagd voor behandeling naar de openbare terechtzitting van 28 februari 2013;
- de synthesebesluiten van dr. A... van 14 december 2012;
- de syntheseberoepsbesluiten van de DGEC van 31 januari 2013;
- de overtuigingsstukken van de partijen.

In de zaak NB-011bis-07

- de beroepsakte van de E... (hierna afgekort: E...) van 28 oktober 2008;
- de beroepsbesluiten van de DGEC van 7 december 2010;
- de beroepsbesluiten van de E... van 18 januari 2011;
- de beroepsbesluiten van de DGEC van 17 februari 2011;

- de beroepsbesluiten van de E... van 27 januari 2012;
- de beroepsbesluiten van de DGEC van 18 september 2012;
- het proces-verbaal van de openbare terechtzitting van de Kamer van beroep van 20 september 2012 waarop de zaak NB-011-07 met instemming van alle partijen werd samengevoegd met de samenhangende zaak NB-011bis-07, en beide zaken werden verdaagd voor behandeling naar de openbare terechtzitting van 28 februari 2013;
- de syntheseberoepsbesluiten van de E... van 31 oktober 2012;
- de syntheseberoepsbesluiten van de DGEC van 31 januari 2013;
- de overtuigingsstukken van de partijen.

Werden gehoord op de openbare terechtzitting van 28 februari 2013:

- Mr. B... in de uiteenzetting van de middelen namens dr. A...;
- de professoren H... en I... als medisch-technische raadslieden in de uiteenzetting van hun toelichting;
- dr. A... in zijn medisch-technische toelichting;
- Mr. F... in de uiteenzetting van de middelen namens de E...;
- Mr. D... in de uiteenzetting van het juridische luik van de middelen namens de DGEC;
- dr. C... in de uiteenzetting van het technische luik van de middelen namens de DGEC.

De debatten, gevoerd in het Nederlands, werden gesloten, de zaak in beraad genomen en voor uitspraak gesteld op de buitengewone openbare terechtzitting van 25 april 2013. De zaak werd op deze terechtzitting wegens verder beraad verdaagd naar de eerst nuttige buitengewone terechtzitting.

*
*   *
*

DE TENLASTELEGGINGEN

Dr. A... was in de periode 2001-2002 als statutair ambtenaar voltijds werkzaam in het centrum voor Reproductieve Geneeskunde van het G.... Daarnaast oefende hij ook een beperkte zelfstandige activiteit uit.

De verstrekkingen verricht in het ziekenhuis werden aangerekend via centrale inning. De verstrekkingen verricht in de privé praktijk werden aangerekend op getuigschriften voor verstrekte hulp model A.

Aan dr. A... worden door de Dienst voor Geneeskundige Evaluatie en Controle (DGEC) bij het RIZIV volgende inbreuken ten laste gelegd:

Tenlastelegging 1 :

De verstrekking "kymografische insufflatie der eileiders en/of inspuiting van contrastmiddel voor hysterosalpingografie en/of intratubaire inspuiting van therapeutisch product" werd door dr. Dr. A... ten onrechte aangerekend aan de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen vermits de werkelijk verleende verstrekking niet overeenstemt met deze omschrijving.

Dit vormt volgens de DGEC een inbreuk op het artikel 14 g) van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen, dat bepaalt :

"431410-431421: Kymografische insufflatie der eileiders en/of inspuiting van contrastmiddel voor hysterosalpingografie en/of intratubaire inspuiting van therapeutisch product...K 25"

Aldus zijn er volgens de DGEC bij 59 verzekerden in de periode tussen 3 maart 2001 en 20 mei 2002 in totaal 95 verstrekkingen 431410-431421 ten onrechte aangerekend voor een totaal bedrag van € 2.387,91.

Tenlastelegging 2 :

Dr. A... rekent ten onrechte echografieën aan zonder te beschikken over een iconografische drager of document zoals vereist door de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen.

Dit vormt volgens de DGEC een inbreuk op het artikel 1, § 8 van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen dat bepaalt :

"Onverminderd de bewaringstermijnen die door andere wetgevingen of regelen van de medische plichtenleer zijn opgelegd, moeten de verslagen, documenten, tracés en grafieken waarvan sprake is in de omschrijvingen in deze nomenclatuur, alsmede de protocollen van radiografieën en van laboratoriumonderzoeken, gedurende ten minste twee jaar worden bewaard."

en op het artikel 17 bis §1, B van de nomenclatuur dat bepaalt :

"1. Echografieën buiten het toezicht op de zwangerschap

Echografie met geschreven protocol en iconografische drager die ontstaat na digitale beeldverwerking van de gegevens, met of zonder monodimensionale analyses, ongeacht het aantal echogrammen" ...

460250-460261 van het vrouwelijk bekken...N 50 "

Aldus zijn er volgens de DGEK bij 318 verzekerden in de periode van 10 mei 2001 tot 30 juni 2002 in totaal 793 verstrekkingen 460250-460261 ten onrechte aangerekend voor een bedrag van € 20.548,18.

Tenlastelegging 3 :

Het honorarium voor toezicht op een in het ziekenhuis opgenomen rechthebbende werd ten onrechte aangerekend door dr. A... vermits het honorarium voor toezicht gedurende tien dagen gedekt wordt door het honorarium voor de "follikelaspiratie door punctie onder echografische controle of door laparoscopie", waarvan de betrekkelijke waarde lager is dan K 225.

Dit vormt volgens de DGEK een inbreuk op artikel 14 g) van de nomenclatuur dat bepaalt :

"432434-432445 Follikelaspiratie door punctie onder echografische controle of door laparoscopie...K 120"

en op het artikel 25 § 1 van de nomenclatuur dat bepaalt :

"598124 Honorarium voor toezicht op de in een ziekenhuis opgenomen rechthebbende, ongeacht de bekwing van de geneesheer aan wie het verschuldigd is, door een geaccrediteerde geneesheer, de eerste vijf dagen, per dag...C 12 + Q 30"

en op het artikel 25 § 2 a), 2° dat bepaalt :

"Het honorarium voor toezicht op een in een ziekenhuis opgenomen rechthebbende die een therapeutische heilkundige of orthopedische bewerking of een verloskundige verstrekking of een percutane interventionele behandeling onder medische beeldvormingscontrole ondergaat, wordt gedurende tien dagen gedekt door het honorarium dat voor die bewerking is bepaald. Die tien dagen moeten worden gerekend vanaf de eerste opnemingsdag van de rechthebbende onder het toezicht van een geneesheer-specialist voor uitwendige pathologie of van een geneesheer-specialist voor anesthesie.

Wanneer een dergelijke bewerking plaats heeft meer dan tien dagen na de opname van de rechthebbende onder het toezicht van een geneesheer-specialist voor uitwendige pathologie of een anesthesist, gaat de immuniteitsperiode in de dag waarop de heilkundige, verloskundige of orthopedische bewerking of percutane interventionele wordt verricht.

Deze immuniteitsperiode is evenwel niet van toepassing voor de verstrekkingen inzake...

- Gynaecologie waarvan de betrekkelijke waarde hoger dan of gelijk aan K 225 is..."

Aldus zijn er volgens de DGEC in de periode van 26 februari 2001 tot 28 februari 2002 bij 53 verzekerden ten onrechte 60 verstrekkingen 598124-598135 aangerekend voor een bedrag van € 443,32.

*

Voor wat tenlastelegging 1 betreft, werd op 3 maart 2003 proces-verbaal van vaststelling opgesteld en verzonden op 10 april 2003.

Voor de overige tenlasteleggingen werd op 26 mei 2003 proces-verbaal van vaststelling opgesteld en verzonden op 2 juni 2003.

DE BESLISSING VAN HET COMITE

Bij beslissing van 1 december 2006 verklaarde het Comité van de Dienst voor Geneeskundige Evaluatie en Controle de ten laste gelegde inbreuken bewezen en weerhield ze.

Dr. A... is volgens deze beslissing krachtens artikel 141 §5, laatste lid van de gecoördineerde ZIV-wet van 14 juli 1994 - solidair met het G... te XXXX - verplicht tot terugbetaling aan de verplichte ziekteverzekering van de totale waarde van de weerhouden ten onrechte aangerekende verstrekkingen, nl. € 23.379,41.

De termijn om een bijkomende administratieve geldboete uit te spreken is volgens deze beslissing verstreken.

De beslissing van het Comité is in het bijzonder gesteund op volgende overwegingen.

Het Comité oordeelde vooreerst dat processen-verbaal van vaststelling van 3 maart 2003 en 26 mei 2003 binnen de door artikel 174 van de Z.I.V.-wet 1994 voorgeschreven termijn van twee jaar zijn opgesteld en dat de vordering tot terugbetaling niet verjaard is.

Ten aanzien van een eventuele bijkomende administratieve geldboete werd vastgesteld dat de verjaring wel is ingetreden vermits de voornoemde processen-verbaal meer dan drie jaar oud waren.

Daarnaast werd door het Comité gewezen op de individuele verantwoordelijkheid van iedere zorgverlener voor de correcte aanrekening van de prestaties geattesteerd onder zijn/haar naam. Om die reden wordt de vordering tot terugbetaling volgens het Comité ingesteld ten aanzien van de betrokken gynaecoloog. Het J..., waar de betrokkene als ambtenaar werd tewerkgesteld, werd als instantie die de prestaties voor eigen rekening heeft geïnd wel hoofdelijk aansprakelijk geacht overeenkomstig

artikel 164, tweede lid Z.I.V.-Wet 1994.

Ten aanzien van de grond van de zaak stelt het Comité dat de vaststellingen van de processen-verbaal van de inspecteurs en controleurs krachtens artikel 169 van de Z.I.V.-wet 1994 bewijskrachtig zijn, tot bewijs van het tegendeel, en dat de bewijswaarde van het proces-verbaal voldoende waarborgen biedt van juistheid en nauwkeurigheid.

Het Comité sluit voor het overige zich aan bij de motivering van de Dienst die samengevat luidt als volgt.

Ten aanzien van de eerste tenlastelegging werd vermeld dat de prestatie die werd verricht, niet beantwoordt aan de omschrijving van de prestatiecode van de nomenclatuur die werd aangerekend.

Ten aanzien van de tweede tenlastelegging werd vastgesteld dat de onderzoeken ten onrechte zijn aangerekend aangezien er geen clichés van het echografisch onderzoek konden worden aangetoond en dat dr. A... ook bevestigt dat er geen clichés aanwezig zijn.

Ten aanzien van de derde tenlastelegging betreffende het honorarium voor toezicht op een in een ziekenhuis opgenomen rechthebbende, werd vermeld dat dit in de gegeven omstandigheden gedurende tien dagen gedekt was door het honorarium dat voor de heelkundige bewerking met K-waarde kleiner dan K 225 is bepaald.

Het Comité besluit dat alle ten laste gelegde feiten inbreuken uitmaken op de aangehaalde reglementaire bepalingen en voegt hieraan toe dat de goede trouw en/of de onwetendheid van een zorgverlener de toepassing van een sanctie niet uitsluit.

Tegen de beslissing van het Comité werd beroep ingesteld door dr. A... en door de E....

*
*   *
*

DE GRIEVEN VAN HET HOGER BEROEP

Standpunt van dr. A...

Dr. A... vraagt het beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren en dienvolgens:

- de aangevochten beslissing van het Comité DGEC *d.d.* 1 december 2006 teniet te doen en de volledige ten opzichte van dr. A... gevoerde

procedure nietig te verklaren;

- voor zover de Kamer van Beroep zou beslissen tot de nietigheid van de beslissing van het Comité en/of niet zou beslissen tot de nietigheid van de hier gevoerde procedure:

* In hoofdorde:

vast te stellen dat de geformuleerde tenlasteleggingen ongegrond zijn, minstens geen aanleiding geven om dr. A... eender welke sanctie op te leggen;

* in ondergeschikte orde, voor zover één of meerdere tenlasteleggingen toch gegrond zou(den) worden verklaard:

de E... (als rechtsopvolger van het G... te XXXX) mede hoofdelijk aansprakelijk te verklaren voor de eventueel gevorderde terugbetaling en tevens aan te duiden als in eerste instantie aan te spreken partij;

dr. A... betalingstermijnen toe te staan met betrekking tot de eventueel gevorderde terugbetaling .

Deze vorderingen zijn gesteund op volgende middelen.

Dr. A... stelt vooreerst dat de vordering tot terugbetaling is verjaard en dat deze bijgevolg niet meer kan worden opgelegd.

Hij werpt bovendien op dat, in zoverre de vordering gegrond wordt verklaard, de E..., die de exploitatie van het G... heeft overgenomen van het J..., mede hoofdelijk aansprakelijk moet worden gesteld. Hij stelt dat de prestaties zijn geïnd voor rekening van het G... en beroept zich daartoe op het feit dat hij aldaar als statutair geneesheer werkzaam was, een vaste wedde ontving en afstand had gedaan van zijn honorarium. Uit de inbreng van de exploitatie van het ziekenhuis in de oprichtingsakte van de E... leidt hij bovendien af dat alle rechten en plichten van het J...zijn overgenomen door de E....

De aangevochten beslissing van het Comité is volgens dr. A... nietig wegens schending van het beginsel van de redelijke termijn, van de motiveringsplicht, van het onpartijdigheidsbeginsel en van de hoorplicht, alsook wegens de onregelmatige samenstelling van het Comité en de onregelmatige beraadslaging van het Comité in afwezigheid van regeringscommissarissen. Hij stelt dat de opgelegde terugbetalings-plicht bovendien onwettig is bij gebrek aan een duidelijke nomenclatuur.

Ten gronde worden de tenlasteleggingen betwist.

Ten aanzien van de eerste tenlastelegging werpt dr. A... op dat de verrichte prestatie wel degelijk beantwoordt aan de omschrijving van het

toegepaste nomenclatuurnummer en dat de nomenclatuur minstens onvoldoende gedifferentieerd was, hetgeen niet in zijn nadeel mag gelden.

De tweede tenlastelegging wordt betwist omdat de ratio legis van de nomenclatuurregel werd gerespecteerd en er geen materiële wederrechtelijkheid is begaan.

Ten aanzien van de derde tenlastelegging stelt dr. A... dat hij de betwiste verstrekking niet zelf heeft aangerekend samen met het nomenclatuurnummer 432434-432445, maar dat dit gebeurde door de medische administratie van het ziekenhuis en buiten zijn medeweten.

Standpunt van de E...

De E... vraagt

- het hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren.
- de conclusies neergelegd voor de DGEC op 7 oktober 2010 en 17 februari 2010 uit de debatten te weren wegens laattijdig neergelegd.
- te zeggen dat

in hoofdorde :

de E... niet hoofdelijk aansprakelijk kan gesteld worden daar:

- o de prestaties niet werden geïnd voor rekening van een rechtspersoon, maar voor rekening van dr. A...;
- o minstens dat, ingeval de kamer zou oordelen dat deze prestaties wel zouden zijn geïnd voor rekening van een rechtspersoon, deze rechtspersoon dan het J...is;
- o dat in voorkomend geval elke vordering jegens het J...verjaard is. en zodoende de vordering tot terugbetaling te richten aan de betrokken zorgverlener, met name dr. A....

In ondergeschikte orde : ingeval de Kamer van beroep zou menen dat de E... wel solidair aansprakelijk zou kunnen worden gesteld: de bestreden beslissing teniet te doen en de volledige ten opzichte van dr. A... gevoerde procedure nietig te verklaren wegens:

- o verjaring van de vordering en/of
- o een onregelmatige samenstelling van het Comité en wegens een onregelmatige beraadslaging van het Comité in afwezigheid van de regeringscommissarissen en/of;
- o schending van de redelijke termijn en het beginsel van goed beheer;
- o schending van de motiveringsplicht.

In uiterst ondergeschikte orde, ingeval de Kamer van beroep niet zou beslissen tot de nietigheid van de bestreden beslissing en de gevoerde procedure:

de geformuleerde tenlasteleggingen ten aanzien van dr. A... ongegrond zijn, minstens geen aanleiding geven om dr. A... te veroordelen tot het bedrag van € 23.379,41.

De E... stelt dat het hoger beroep in de zaak met AR NB-011bis-07 tijdig en regelmatig is ingesteld. De door de DGEC ingeroepen formele gebreken kunnen volgens de E... niet worden weerhouden, omdat de brief waarbij de bestreden beslissing ter kennis is gebracht de bedoelde formaliteiten niet vermeldt.

Ten gronde meent de E... niet hoofdelijk aansprakelijk te kunnen worden gesteld op grond van artikel 164, tweede lid Z.I.V.-wet 1994, aangezien de prestaties niet voor haar rekening noch voor rekening van een andere rechtspersoon zijn geïnd, maar voor rekening van de zorgverlener. Zo dit niet wordt aanvaard, kan er volgens de E... hoogstens worden vastgesteld dat de prestaties zijn geïnd voor rekening van het J..., die destijds het G... heeft uitgbaat. De vordering, in zoverre gericht ten aanzien van het J..., is volgens de E... echter verjaard.

De E... stelt bovendien dat volgens de overeenkomst gesloten naar aanleiding van de oprichting van het XXXX (E...) werd bepaald dat schadeclaims die voortkwamen uit de exploitatie in het verleden enkel ten laste zijn van de E... indien hiervoor voorzieningen werden aangelegd in de jaarrekening van de ziekenhuizen, hetgeen echter niet het geval was voor de huidige vordering aangezien de DGEC het ziekenhuis pas in 2010 voor het eerst heeft aangeschreven.

Van enige opvolging in de rechten van het J... is er volgens de E... geen sprake, daar het J...zelf één van de stichtende leden is. Bijgevolg kan de figuur van de rechtsverkrijging (art. 1122 Burgerlijk Wetboek) geen toepassing vinden.

In ondergeschikte orde treedt de E... de argumenten bij van dr. A... in verband met de verjaring van de vordering, de ongeldige samenstelling en beraadslaging van het Comité, de schending van de redelijke termijn, van het beginsel van goed beheer en van de motiveringsplicht.

Uiterst ondergeschikt wordt ook de argumentatie omtrent de ongegrondheid van de tenlasteleggingen bijgetreden.

Standpunt van de DGEC

De Dienst voor Geneeskundige Evaluatie en Controle bij het RIZIV vordert

in de zaak met AR NB-011-07

het hoger beroep van dr. A... ontvankelijk doch ongegrond te verklaren; de door het Comité weerhouden tenlasteleggingen te bevestigen en dr. A... te veroordelen, solidair met het E..., tot terugbetaling van € 23.379,41.

in de zaak met AR NB-011bis-07

het hoger beroep van de E... onontvankelijk, minstens ongegrond te verklaren; de door het Comité weerhouden tenlasteleggingen te bevestigen en het E... te veroordelen, solidair met dr. A..., tot terugbetaling van € 23.379,41.

Ten aanzien van de E... werd vooraf opgeworpen dat het hoger beroep niet ontvankelijk is, omdat de bepalingen van artikel 3 en 4 van het procedurereglement betreffende de opgave van de geadresseerde, de juridische aard en de maatschappelijke zetel van de E... niet zijn nageleefd.

De DGEC betwist de ingeroepen verjaring omdat dr. A... uitgaat van een verkeerde lezing van de wettelijke bepalingen ter zake. De verjaringstermijn kan volgens de DGEC immers pas ingaan vanaf de definitieve beslissing van de Kamer van beroep.

Ten aanzien van de exceptie van nietigheid van de bestreden beslissing van het Comité stelt de DGEC dat deze grieven geen afbreuk doen aan het feit dat het aan de Kamer van beroep behoort om de zaak te beslechten.

De DGEC meent dat de grieven betreffende de schending van de motiveringsplicht, de hoorplicht en de redelijke termijn ongegrond zijn en dat er evenmin aanleiding is om te spreken van een gebrek aan onpartijdigheid of van een ongeldige samenstelling of beraadslaging van het Comité.

De DGEC argumenteert dat de nomenclatuur duidelijk is en dat het niet aan de zorgverlener toekomt om, indien men oordeelt dat zij voorbijgestreefd is, deze naast zich neer te leggen.

De tenlasteleggingen zijn volgens de DGEC gegrond.

Ten aanzien van de eerste tenlastelegging stelt de DGEC dat de aangerekende verstrekking (nl. het insemineren van sperma in het kader

van een intrauteriene inseminatie) niet beantwoordt aan de toegepaste prestatiecode.

De tweede tenlastelegging staat volgens de DGEC eveneens vast aangezien er geen clichés konden worden getoond van de aangerekende echografische onderzoeken.

De derde tenlastelegging betreffende het ten onrechte aanrekenen van bijkomend honorarium voor toezicht is volgens de DGEC eveneens gegrond. In dit verband wordt verwezen naar het resultaat van het onderzoek.

De DGEC vordert de terugbetaling van de ten onrechte aangerekende prestaties op grond van het destijds geldend artikel 145 (lees : 141), §5, laatste lid Z.I.V.-Wet 1994.

De DGEC is van oordeel dat de E... wel degelijk hoofdelijk aansprakelijk is in deze zaak, aangezien de prestaties zijn geïnd voor eigen rekening door G... en de exploitatie van G... is ingebracht in de E.... Als algemene rechtsopvolger van het J... is de E... volgens de DGEC ingevolge de artikelen 1122 en 1165 Burgerlijk Wetboek dan ook hoofdelijk gehouden. De interne overeenkomsten tussen het J... en de E... kunnen volgens de DGEC overigens niet aan derden worden tegengeworpen.

*

* *

BEOORDELING

1. De samenvoeging van de zaken

Krachtens artikel 6 van het koninklijk besluit van 9 mei 2008 tot bepaling van de werkingsregels en het procedurereglement van de Kamers van eerste aanleg en van de Kamers van beroep bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het RIZIV (B.S. 20 juni 2008, hierna genoemd: het Procedurereglement) kunnen verzoeken of beroepen als samenhangend worden behandeld, wanneer zij onderling zo nauw verbonden zijn dat het wenselijk is ze samen in te leiden en te beoordelen, ten einde oplossingen te vermijden die onverenigbaar zouden kunnen zijn, wanneer de zaken afzonderlijk worden berecht.

De Kamer van beroep stelt vast dat in de zaken met AR NB 011-007 en NB 011bis-007 telkens hoger beroep werd ingesteld tegen dezelfde beslissing van het Comité van 1 december 2006 in de zaak van dr. A....

De samenvoeging is in deze omstandigheden terecht. Bij een afzonderlijke behandeling bestaat immers het risico op beslissingen die onverenigbaar kunnen zijn.

2. De ontvankelijkheid van het hoger beroep

2.1. Het hoger beroep ingesteld door dr. A... op 27 februari 2007 is tijdig en regelmatig aangetekend. Het is ontvankelijk.

2.2. Het hoger beroep ingesteld door de E... op 28 oktober 2008 is tijdig. Dit wordt op zich ook niet betwist.

Door de DGEC werd opgeworpen dat het beroep onontvankelijk is, omdat aan de vereisten van 3 en 4 van het Procedurereglement niet werd voldaan.

Dit verweer kan evenwel niet worden bijgetreden om volgende redenen.

2.2.1. Het is correct dat in artikel 3 van het Procedurereglement, in werking getreden op 30 juni 2008, werd bepaald dat de betwistingen bij de Kamer van beroep aanhangig worden gemaakt bij verzoekschrift gericht aan de voorzitter en toegezonden met een aangetekende brief.

Het verzoekschrift tot hoger beroep van de E... werd aangetekend verzonden.

Het werd gericht aan de Dienst voor Geneeskundige Evaluatie en Controle, ter attentie van de geneesheer-directeur-generaal en niet aan de voorzitter van de Kamer van beroep, ingesteld bij de Dienst voor Geneeskundige Evaluatie en Controle.

Aangezien evenwel niet betwist wordt dat het verzoekschrift daarop aan de griffie van de Kamer van beroep is overgemaakt, moet tegelijk worden vastgesteld dat de juiste bestemming wel werd bereikt.

Nu er bovendien in artikel 3 van het Procedurereglement geen bijzondere sanctie werd bepaald, is er in de gegeven omstandigheden dan ook geen afdoende reden om tot de onontvankelijkheid van het hoger beroep te besluiten.

2.2.2. In de tweede plaats werd ingeroepen dat in het verzoekschrift tot hoger beroep de vermelding ontbreekt van de juridische aard van de rechtspersoon en van de maatschappelijke zetel, zoals vereist door artikel 4 van het Procedurereglement. Dit is echter niet geheel terecht.

In het verzoekschrift tot hoger beroep werd wel degelijk melding gemaakt van het feit dat de E... de uitbating van het G..., aan wie de bestreden beslissing was betekend, heeft overgenomen. De juridische aard van de rechtspersoon is bijgevolg vermeld, zij het in de motivering van de akte.

Bovendien werd bovenaan de akte ook opgave gedaan van een adres en kan er niet zonder meer tot het ontbreken ervan worden besloten. Het betreft weliswaar het adres van de vestigingseenheid campus G... en niet de maatschappelijke zetel van de E..., doch dergelijke materiële vergissing kan in de loop van de procedure worden gecorrigeerd, hetgeen bij conclusies ook (minstens impliciet) is gebeurd. Bijgevolg is er geen afdoende reden om te besluiten tot de onontvankelijkheid van het hoger beroep.

Dit geldt ter zake des te meer nu er in de kennisgeving van de bestreden beslissing per brief van 1 oktober 2008 ook niet werd gewezen op de opgave van de maatschappelijke zetel als formele vereiste tot het instellen van het hoger beroep, terwijl dit in artikel 20 van het Procedurereglement is opgelegd ten aanzien van deze kennisgeving. Bij gebrek hieraan kan de vergissing waarvan sprake hoe dan ook geen afdoende reden zijn om de sanctie bepaald in artikel 4 van het Procedurereglement toe te passen.

Het hoger beroep ingesteld door de E... is ontvankelijk.

3. Het verzoek tot het weren van conclusies

De E... vraagt dat de conclusies neergelegd voor de DGEC op 7 oktober 2010 en 17 februari 2010 uit de debatten worden geweerd wegens laattijdig neergelegd.

Ter staving van deze vordering wordt verwezen naar het Procedurereglement van 9 mei 2008, meer bepaald artikel 17.

In dit artikel 17 is bepaald binnen welke termijn de conclusies voor de Kamer van beroep te nemen zijn en dit op straf van ambtshalve wering uit de debatten. Deze termijnen worden krachtens dit artikel in beginsel gerekend vanaf de kennisgeving van de desbetreffende stukken (verzoekschrift hoger beroep of conclusie) door de griffie.

Dit artikel is ter zake echter niet van toepassing. In afwijking op artikel 17 worden de beroepen ingesteld vóór de inwerkingtreding van het Procedurereglement van 9 mei 2008 op 30 juni 2008, immers afgehandeld volgens de bepalingen van artikel 21 van dit reglement.

In de eerste paragraaf van dit artikel 21 werden conclusietermijnen bepaald, welke evenzeer worden gerekend vanaf hetzij de beroepsakte, hetzij de conclusie van de wederpartij, doch zonder dat deze zijn voorgeschreven op straf van wering uit de debatten of enige andere sanctie.

In de tweede paragraaf van artikel 21 van het procedurereglement is bepaald dat de termijnen op verzoek van een van de partijen door de voorzitter kunnen worden gewijzigd, die daartoe een beschikking neemt. De conclusies die zijn neergelegd na het verstrijken van de termijnen bepaald in deze beschikking, worden ambtshalve geweerd uit de debatten. Dergelijke beschikking werd in deze zaak echter niet genomen.

Uit wat voorafgaat, blijkt dat het procedurereglement ter zake geen grond biedt om te besluiten tot het weren uit de debatten van de conclusies neergelegd door de geïntimeerde wegens laattijdigheid. Enige andere rechtsgrond wordt overigens ook niet aangehaald.

De vordering van de E... tot het weren van conclusies dient dan ook te worden afgewezen als ongegrond.

4. De exceptie van verjaring

4.1. Dr. A... en de E... werpen op dat de vordering tot terugvordering buiten de vooropgestelde verjaringstermijn is ingesteld en verjaard is op grond van artikel 174, eerste lid, 6° Z.I.V.-Wet.

Dit artikel luidt als volgt :

“6° De vordering tot terugvordering van de waarde der ten laste van de verzekering voor geneeskundige verzorging ten onrechte verleende prestaties, verjaart twee jaar na het einde van de maand waarin de prestaties zijn vergoed”.

De verjaring van de terugvordering vanwege de Dienst voor Geneeskundige Evaluatie en Controle op een zorgverlener - welke vordering ter zake aan de orde is - wordt evenwel niet geregeld door het voormelde artikel. Deze bepaling regelt de verhouding tussen de verzekeringsinstelling en haar verzekerde (cfr. RvSt 17 januari 2002, nr. 102.632, R.W. 2004-05, 26; RvSt 29 oktober 2007, nr. 176;303 in de zaak A.181.664/VII-36.963 (V.D. t/RIZIV)).

Ter zake kan enkel worden gewezen op het derde lid van artikel 174 Z.I.V.-Wet, doch dit laat evenmin toe om tot de verjaring te besluiten.

Artikel 174, derde lid Z.I.V.-Wet, zoals van toepassing op het ogenblik van de bestreden beslissing van het Comité, luidde als volgt :

“De in 5°, 6° en 7° bedoelde verjaringen gelden niet als het ten onrechte verlenen van prestaties het gevolg zou zijn van bedrieglijke handelingen waarvoor hij wie ze tot baat strekten verantwoordelijk is. In dat geval bedraagt de verjaringstermijn 5 jaar. Voor de feiten die aan het in artikel 155, § 6 bedoelde Comité van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle en Kamer van Beroep zijn voorgelegd, gaat de in 6° bepaalde verjaringstermijn pas in op de datum waarop een definitieve beslissing van het Comité of de Kamer van Beroep is genomen.” (eigen onderstreping).

Artikel 174, derde lid Z.I.V.-Wet werd inmiddels aangepast bij Wet van 13 december 2006 betreffende de gezondheid, doch enkel in die zin dat het voormelde Comité en de Kamer van Beroep zijn vervangen door de instanties die sinds deze wet kennis nemen van de betwistingen inzake inbreuken begaan door de zorgverleners (met name de in de artikel 143 Z.I.V.- Wet bedoelde Leidend Ambtenaar en de in artikel 144 Z.I.V.-Wet bedoelde Kamers van Eerste aanleg en Kamers van Beroep).

Gezien krachtens artikel 174, derde lid Z.I.V.-Wet de verjaringstermijn (die op twee jaar is bepaald ingevolge de verwijzing naar het eerste lid, 6°) pas kan ingaan vanaf de definitieve beslissing van de Kamer van Beroep, kan er ter zake alsnog geen verjaring worden ingeroepen.

Om dezelfde reden kan er ook niet worden gesproken van een gebrek aan tijdige stuiting van de verjaringstermijn na de verzending van de processen-verbaal van vaststelling. Deze termijn heeft alsdan immers nog geen aanvang genomen.

4.2. De appellanten betwisten dit omdat het derde lid van artikel 174 Z.I.V.-Wet niet van toepassing zou zijn. Zij stellen dat het verband met dit artikel overbodig, onlogisch en juridisch zinloos is.

Ten onrechte evenwel.

Het eerste argument, nl. dat de hierboven onderlijnde passage enkel betrekking zou hebben op bedrieglijke handelingen, wordt niet gestaafd en vindt hoe dan ook geen steun in de tekst van de wet. Beide zinnen van artikel 174, derde lid Z.I.V.-Wet staan naast elkaar, doch verwijzen onderling niet naar elkaar. Bovendien moet worden vastgesteld dat de bepaling betreffende de ingangsdatum van de verjaring met betrekking “de feiten” die aan het Comité of de Kamer van Beroep zijn voorgelegd, zeer algemeen is geformuleerd. Enige beperking tot “bedrieglijke handelingen” valt hieruit niet af te leiden.

Daarnaast wordt gewezen op een analogie met de regels inzake verjaring in het fiscaal recht. Dat de wettelijke bepalingen ter zake identiek zouden zijn aan het hoger vermelde artikel 174 van de Z.I.V.-Wet 1994 blijkt echter niet. De analoge redenering kan dan ook niet als argument gelden.

Verder wordt opgeworpen dat de stelling van de geïntimeerde de rechtszekerheid en de vereiste van de redelijke termijn op de helling zou zetten. Ook dit argument kan evenwel niet worden bijgetreden.

Het is immers niet correct te stellen dat de toepassing van artikel 174, derde lid Z.I.V.-Wet zou neerkomen op het verlenen van een "oneindige termijn" voor het nemen van een beslissing inzake terugvordering. Daartegenover staat immers (1) dat de wetgever tegelijk in artikel 174, eerste lid, 10° Z.I.V.-Wet een termijn van twee jaar heeft bepaald waarbinnen de vaststellingen op straffe van nietigheid moeten gedaan zijn en (2) dat daarnaast het algemeen principe van goed beheer vereist dat de administratieve beslissing binnen een redelijke termijn wordt genomen (cfr. S. SCHUTZ, "De redelijke termijn. Begrip, oorsprong, gebied, sanctie en illustraties", *Inf. RIZIV* 2003, afl. 1, 23 en de aldaar vermelde rechtspraak van de Raad van State).

5. De redelijke termijn

Dr. A... werpt op dat het beginsel van de redelijke termijn voor de behandeling van de zaak is geschonden omdat de processen-verbaal in deze zaak dateren van 10 jaar geleden.

De Kamer van beroep is van oordeel dat de schending van de redelijke termijn in deze zaak bezwaarlijk kan worden betwist en dit om volgende redenen.

Het beginsel dat de zaak binnen een redelijke termijn moet worden behandeld, is ter zake van toepassing. Het is een algemeen rechtsbeginsel dat eveneens voor administratieve rechtscolleges geldt, en bijgevolg ook voor de Kamer van beroep. Op de vraag of dit beginsel ook krachtens artikel 6 EVRM van toepassing is, dient niet verder te worden ingegaan.

Afgezien van de betwisting nopens de aanvangsdatum van de redelijke termijn en afgezien van de vraag of de behandeling van de zaak tot aan de beslissing van het Comité van 1 december 2006 binnen een redelijke termijn is verlopen, blijkt dit binnen het kader van het hoger beroep hoe dan ook niet het geval te zijn.

In dit verband kan immers niet worden voorbijgegaan aan een tijdsverloop van zes jaar tussen het verzoekschrift tot hoger beroep en de behandeling

van de zaak ter terechtzitting van 28 februari 2013.

Dit tijdsverloop is mede het gevolg van het feit dat de wetgever de regeling ter beslechting van de geschillen heeft gewijzigd met ingang van 15 mei 2007, en dit zonder in adequate overgangsmaatregelen te voorzien en/of de Koning voldoende tijd te laten om de nodige uitvoeringsbesluiten uit te vaardigen en de leden van de Kamer van Beroep te benoemen.

De benoeming van de leden van de huidige Kamer van Beroep vond pas plaats bij koninklijk besluit van 18 mei 2008 (B.S. 10 juni 2008). Het procedurereglement van toepassing op de huidige Kamer van Beroep trad in werking op 30 juni 2008 (K.B. van 9 mei 2008, B.S. 20 juni 2008). Om die reden kon in de periode vanaf 15 mei 2007 tot 30 juni 2008 geen enkele zaak worden behandeld door de Kamer van beroep, met een vertraging in de afhandeling van de hangende zaken tot gevolg.

Het beginsel dat een uitspraak binnen redelijke termijn moet volgen, is niet alleen gericht tot de rechter maar ook tot de wetgever, die de plicht heeft om de rechterlijke organisatie in te richten op een wijze die de rechter in staat stelt om een procedure binnen een redelijke termijn af te ronden (Arbitragehof nr. 29/99, 3 maart 1999, B.S. 20 maart 1999).

Er dient dan ook te worden besloten dat de praktische en organisatorische moeilijkheden die de wetswijziging met zich meebracht in de periode na 15 mei 2007 ter zake tot gevolg heeft dat de redelijke termijn werd overschreden.

Dr. A... kan evenwel niet worden gevolgd in zoverre hij op grond van de schending van het beginsel van de redelijke termijn tot afwijzing van elke vordering besluit.

De overschrijding van de redelijke termijn heeft geen verval van de vordering tot gevolg. De Kamer van Beroep dient op straffe van rechtsweigeren nog steeds uitspraak te verlenen over de vordering.

De te lange duur van de procedure kan in voorkomend geval wel worden betrokken bij de beoordeling van de bewijsvoering, bij het onderzoek naar het respecteren van de rechten van verdediging of bij het bepalen van de eventuele sanctie (RvSt 3 juni 2004, Monstrey, nr. 132.001; RvSt 10 juni 2004, Baelden, nr. 132.234).

Dr. A... stelt dat het tijdsverloop de bewijsvoering en de mogelijkheid om zich te verdedigen zou hebben bemoeilijkt. Dit dient ten aanzien van de tenlasteleggingen ook concreet te worden aangetoond en komt in voorkomend geval aan bod bij de bespreking ervan (cf. hierna).

Ook de gevolgen bij het bepalen van een eventuele sanctie, komen aan bod bij de bespreking van de tenlasteleggingen zelf.

6. De excepties van nietigheid

Door de appellanten worden een reeks grieven tegen de beslissing van het Comité van 1 december 2006 geformuleerd, welke moeten leiden tot de vaststelling dat deze beslissing nietig is.

6.1. Vooreerst past het op te merken dat deze grieven niets afdoen aan de taak van de Kamer van Beroep om te oordelen over de ingeroepen tenlasteleggingen en de vordering tot terugbetaling.

Als uitgangspunt geldt dat het Comité van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle ter zake niet als een administratief rechtscollege, maar als bestuursorgaan is opgetreden, terwijl de Kamer van Beroep als rechtscollege uitspraak doet, in eerste en laatste aanleg, met volle rechtsmacht (RvSt 29 oktober 2007, nr. 176.303).

Door het beroep tegen de beslissing van het Comité wordt de zaak aldus in haar geheel voorgelegd aan de Kamer van Beroep en heeft deze laatste volledige beoordelingsbevoegdheid zowel ten aanzien van de feiten, als ten aanzien van het recht. De beslissing van de Kamer van Beroep komt in de plaats van die van het Comité, ongeacht of het beroep wordt ingewilligd, dan wel verworpen.

Zelfs indien de beslissing van het Comité moet worden vernietigd op basis van de excepties ingeroepen door de appellanten, dan nog kan de Kamer van Beroep de zaak niet verwijzen naar het Comité, doch moet het zelf uitspraak verlenen. In die zin is het dan ook de vraag welke weerslag de excepties van nietigheid kunnen hebben op de oplossing van het geschil ten gronde en welk belang zij vertonen.

6.2. Enkel volledigheidshalve wenst de Kamer van Beroep op te merken dat de excepties overigens niet gegrond zijn.

6.2.1. Dit geldt vooreerst voor de schending van de motiveringsplicht.

In dit verband dient te worden opgemerkt dat de plicht tot formele motivering van bestuurshandelingen niet gelijk te stellen valt met de plicht tot motivering van juridictionele beslissingen. Niet alle feitelijke en juridische argumenten moeten door het bestuur worden beantwoord. Het volstaat dat de determinerende motieven voor de beslissing worden aangeduid (cfr. I. OPDEBEECK en A. COOLSAET, Formele motivering van bestuurshandelingen, Die Keure, 1999, nr. 198, blz. 158-160, en de

aldaar geciteerde rechtspraak van de Raad van State).

Een afdoende motivering is een motivering die haar doel bereikt, namelijk de betrokkene in staat stelt te begrijpen op grond van welke feitelijke en juridische gegevens de beslissing is genomen.

Aan deze vereiste is ter zake voldaan. De motieven, zoals hoger samengevat, tonen aan waarop de eindbeslissing in zake de verjaring, de bewijsvoering en de gegrondverklaring van de tenlasteleggingen is gesteund (cf. blz. 7 en 8).

Het is juist dat ten aanzien van tenlastelegging 2 niet alleen is gewezen op het ontbreken van de vereiste clichés doch dat daarnaast ook andere motieven zijn vermeld, die niet ter zake dienend blijken te zijn. Dit volstaat echter niet om te besluiten dat de beslissing nietig zou zijn. De bijkomende opgave van een onjuiste motivering betekent in dit geval niet dat de motivering zelf ontbreekt.

Voor het overige werd ook niet concreet aangetoond op welke essentiële punten de motivering onbestaande zou zijn.

De exceptie van nietigheid wegens gebrek aan motivering is dan ook af te wijzen als ongegrond.

6.2.2. Daarnaast beroepen de appellanten zich op een schending van het onpartijdigheidsbeginsel.

De argumentatie van de verzoeker in beroep berust op een foutief uitgangspunt, nl. dat het Comité tegelijk als onderzoeksorgaan én als beslissend orgaan zou zijn opgetreden.

Het eerste, nl. de hoedanigheid als onderzoeksorgaan, wordt immers niet gestaafd. Het Comité dient in te staan voor de geneeskundige evaluatie en controle van de prestaties in de ziekteverzekering, doch dit "met de medewerking van het personeel van die Dienst" (cfr. art. 141, § 1, eerste lid, 1° Z.I.V.-Wet). Dit laatste volstaat niet om hieruit af te leiden dat het Comité zelf als onderzoeksorgaan optreedt.

Bovendien beschikt het Comité over de mogelijkheid om de betrokken zorgverlener te laten horen door twee leden, aangewezen als auditeurs, doch ook dit betreft geen onderzoeksbevoegdheid. Deze mogelijkheid werd voorzien voor het geval de schriftelijke verdediging, onvoldoende verantwoording bevat (art. 141, § 5 Z.I.V.-Wet). De opdracht van de auditeurs bestaat er enkel in om de zorgverlener te "horen" in zijn verweer en hierover verslag uit te brengen aan het Comité. Het blijkt niet dat deze opdracht ter zake zou zijn overschreden.

De appellanten slagen er bijgevolg niet in om een schending van het beginsel van onpartijdigheid in hoofde van het Comité aan te tonen.

6.2.3. Als derde exceptie van nietigheid werd de schending van de hoorplicht ingeroepen omdat dit niet voor het voltallige Comité plaatsvond.

In dit verband kan de Kamer van Beroep enkel vaststellen dat de bestreden beslissing werd genomen na kennisname door het Comité van het uitgebreid schriftelijk verweer en van het verslag opgemaakt naar aanleiding van de hoorzitting, die conform de wettelijke bepalingen ter zake bijkomend werd gehouden door twee leden van het Comité.

Op welke grond de hoorplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel zou zijn geschonden is dan ook de vraag. Gezien het Comité niet als een tuchtorgaan is opgetreden, gaat de vergelijking die de appellanten met de hoorplicht in tuchtzaken willen maken immers niet op.

6.2.4. Verder beroepen de appellanten zich op een onregelmatige samenstelling van het Comité, gezien de afwezigheid van bepaalde leden.

De vaststelling omtrent de afwezigheid van bepaalde leden is terecht, doch dat dit ook tot de nietigheid van de beslissing aanleiding geeft, werd niet aangetoond.

Overeenkomstig artikel 140, § 2, tweede lid Z.I.V.-wet zoals destijds van toepassing, wordt ieder regelmatig opgeroepen lid, dat zonder rechtvaardiging aangenomen door de voorzitter van de zitting, afwezig is, immers bij het aantal deelnemers meegeteld en wordt hij geacht zich te onthouden bij de stemming over de beslissingen.

Daartegen wordt ingebracht dat uit de beslissing van het Comité niet op te maken valt of en welke rechtvaardigingen zijn ingediend, en of die al dan niet aanvaard zijn.

Dit gebrek aan nadere verduidelijking in de beslissing zelf, kan betreurd worden en geeft klaarblijkelijk ook aanleiding tot verdere betwisting, doch laat op zich niet toe te besluiten tot een onregelmatige samenstelling. Het behoorde immers aan de voorzitter van het Comité als magistraat om te waken over de regelmatige samenstelling. Bij gebrek aan enige concrete aanwijzing in het dossier voor het tegendeel, kan dan ook niet worden besloten dat de wettelijke vereisten ter zake niet vervuld zouden zijn.

6.2.5. Als vijfde exceptie wordt aangehaald dat het Comité onregelmatig zou hebben beraadslaagd, namelijk in afwezigheid van de beide regeringscommissarissen.

De aanwezigheid van de regeringscommissarissen, belast met het toezien op de eenheid van administratieve rechtspraak, is evenwel niet op straffe van nietigheid voorgeschreven. Bovendien behoort hen ook geen stemrecht toe.

Tenslotte wordt evenmin aangetoond dat er nadeel werd geleden door deze afwezigheid. Het ingeroepen risico van een uitzonderingsbehandeling volstaat daartoe niet, gezien dit zowel in het voordeel als in het nadeel van de zorgverlener kan uitvallen.

De exceptie van nietigheid kan niet worden bijgetreden.

*
* *

7. Ten gronde:

7.1. Tenlastelegging 1

De eerste tenlastelegging betreft de aanrekening van de verstrekking "431410-431421 : *Kymografische insufflatie der eileiders en/of inspuiting van contrastmiddel voor hysterosalpingografie en/of intratubaire inspuiting van therapeutisch product ... K 25*" terwijl de werkelijk verleende verstrekking niet overeenstemt met deze omschrijving.

Dit vormt volgens de DGEC een inbreuk op het artikel 14 g) van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen. Het voormelde nomenclatuurnummer werd volgens de DGEC met name ten onrechte aangerekend voor het insemineren van sperma in het kader van een intra-uteriene inseminatie, verstrekking die pas bij koninklijk besluit van 2 juli 2008 in de nomenclatuur is opgenomen.

Dr. A... is het met deze tenlastelegging niet eens. Hij stelt dat een intra-uterinaire inseminatie de facto neerkomt op een intra-intubaire injectie, gezien de werking van het gewassen zaad zich beperkt tot het intra-intubaire milieu, en dat het bovendien gaat om een therapeutisch product, zodat de voorwaarden voor de toepassing van het voormelde nomenclatuurnummer wel degelijk vervuld zijn.

Binnen het kader van deze betwisting is de Kamer van beroep van oordeel dat de tekst van het hoger vermelde nomenclatuurnummer, in het bijzonder de omschrijving "*intratubaire inspuiting van therapeutisch product*" te vaag is om in de gegeven omstandigheden tot een manifeste inbreuk te kunnen besluiten.

Wat al dan niet als "therapeutisch product" kan worden beschouwd, werd

niet nader omschreven. Dr. A... stelt dat er wordt gewerkt met gewassen zaadcellen waaraan antibiotica is toegevoegd en dat dit wordt aangewend met een therapeutisch oogmerk, nl. als middel tegen natuurlijke onvruchtbaarheid of ter voorkoming van overdracht van erfelijke aandoeningen. Deze toelichting wordt op zich niet betwist en toont aan dat de gewassen zaadcellen in de gegeven omstandigheden vanuit de behandeling en doelstelling van de verstrekking als "therapeutisch product" kunnen beschouwd worden.

Bovendien is ook de handeling zelf, nl. een "intratubaire inspuiting", in de nomenclatuur niet verder afgebakend. Of het met name om een rechtstreekse inspuiting in de tubae moet gaan of niet, werd niet nader gespecificeerd. Dr. A... stelt dat de verstrekkingen die hij heeft verricht te beschouwen zijn als inspuitingen in de tubae - zijnde de plaats die moet worden bereikt aangezien de bevruchting van de eicel daar gebeurt -, en dit via de uterus. Bij gebrek aan nadere omschrijving of aflijning van het begrip "intratubaire inspuiting" kan niet worden vastgesteld dat de verstrekking die dr. A... aldus heeft verricht de grenzen van dit begrip duidelijk te buiten gaat. Dit wordt door de DGEC ook niet aangetoond.

Op grond van de voormelde overwegingen dient naar het oordeel van de Kamer van beroep te worden besloten dat de inbreuk op de nomenclatuur niet afdoende vaststaat.

Het gaat er ter zake niet om, zoals de DGEC stelt, dat dr. A... de nomenclatuur ten onrechte naast zich neer zou leggen, omdat hij deze als voorbijgestreefd beschouwt. De kern van de zaak is dat het in de omschrijving van het bedoelde nomenclatuurnummer ontbreekt aan een duidelijke aflijning, met als gevolg dat de aanrekening van de bedoelde verstrekking, die is aangepast aan de ontwikkelingen in de medische wetenschap, niet kan geacht worden strijdig te zijn met de nomenclatuur. De nomenclatuurcodes dienen immers duidelijk en ondubbelzinnig te worden omschreven en zo dit niet het geval is, kan dit niet in het nadeel van de zorgverlener gelden (cf. RvSt. 2 oktober 2003, nr. 123.741, *T. Gez.* 2004-05, 205, noot DEWALLENS, F. en DE GENDT, T.).

Dat er jaren later een nieuw nomenclatuurnummer is ingevoegd voor deze verstrekking, doet aan de voormelde vaststellingen geen afbreuk en is bijgevolg ook geen reden om tot een schending van de destijds geldende nomenclatuur te besluiten.

Tenlastelegging 1 kan bijgevolg niet worden weerhouden.

7.2. Tenlastelegging 2

De tweede tenlastelegging betreft het aanrekenen van echografieën zonder te beschikken over een iconografische drager of document, zoals vereist door artikel 1, § 8 en artikel 17bis, § 1, B van de nomenclatuur.

Artikel 1, § 8 van de nomenclatuur bepaalt dat, onverminderd andere wettelijke of via de medische plichtenleer opgelegde termijnen, de verslagen, documenten, tracés en grafieken waarvan sprake in de nomenclatuur, alsook de protocollen van radiografieën en laboratorium-onderzoeken gedurende minstens twee jaar moeten bewaard worden.

In artikel 17 bis § 1, B van de nomenclatuur, zoals destijds van toepassing, is bepaald ten aanzien van echografieën buiten het toezicht op de zwangerschap :

“Echografie met geschreven protocol en iconografische drager die ontstaat na digitale beeldverwerking van de gegevens, met of zonder monodimensionale analyses, ongeacht het aantal echogrammen”

gevolgd door o.m. de verstrekking *“460250-460261 van het vrouwelijk bekken N.. 50”*.

Dr. A... stelt dat hij wel over de nodige protocollen beschikte welke aantonen dat de onderzoeken zijn verricht en waarin de resultaten zijn bijgehouden, zodat aan de ratio legis van de nomenclatuur is voldaan. Dit wordt op zich ook niet betwist.

Hij stelt bovendien dat hij enkel in de gevallen waarin het volgens hem medisch zinvol was, met name bij echte anomalieën, een iconografische drager of cliché heeft gemaakt en bijgehouden, doch dat dit niet systematisch gebeurde bij elke echo in het kader van ovariële stimulatie omdat dit medisch niet zinvol werd geacht en dit tot tijdverlies, onnodige administratie en nutteloze kosten aanleiding zou geven. In die zin acht hij de nomenclatuur verouderd en onaangepast, met dien verstande dat hij tegelijk verklaart dat hij zich sinds het proces-verbaal van vaststelling van 26 mei 2003 wel aan deze regels houdt en dit omwille van de opmerkingen die hem in het kader van het onderzoek door de DGEC zijn gemaakt.

De Kamer van beroep kan in de gegeven omstandigheden enkel vaststellen dat de inbreuk vaststaat. De nomenclatuur is immers voldoende duidelijk in die zin dat naast het protocol ook de iconografische drager vermeld is als voorwaarde voor de aanrekening van het nomenclatuurnummer 460250-460261. Het wordt ook niet betwist dat aan deze laatste voorwaarde, op de omschreven uitzonderingen na, niet is voldaan.

Of deze vaststelling in de gegeven omstandigheden nog aanleiding kan geven tot een terugvordering van de aangerekende verstrekkingen, is evenwel een andere vraag.

In dit verband kan niet worden voorbijgegaan aan het feit dat de terugbetaling betrekking heeft op verstrekkingen waarvan op zich niet wordt betwist dat zij werden uitgevoerd, noch dat door het bijhouden van de protocollen de nodige zorg is besteed aan de opvolging van de resultaten ervan.

Dit betekent dat de vordering tot integrale terugbetaling van de aangerekende verstrekkingen omwille van het niet bijhouden van de iconografische drager, in wezen neerkomt op een sanctie wegens formele gebreken en/of administratieve nalatigheden.

Gelet evenwel op het tijdsverloop in deze zaak kan het opleggen van een sanctie echter niet meer aangewezen worden geacht. De redelijke termijn om dergelijke maatregel op te leggen, is in de gegeven omstandigheden immers overschreden (cf. hoger punt 5).

Er blijken ook geen redenen te zijn die tot een andersluidend oordeel aanleiding zouden moeten geven. Uit het administratief dossier kan niet worden opgemaakt dat dr. A... te kwader trouw zou hebben gehandeld. Hij toonde zich intussen bovendien bereid om zich voortaan volledig te schikken naar een correcte toepassing van de bepalingen van de nomenclatuur. Tenslotte is er ook nergens sprake van het feit dat zich eerder problemen zouden hebben voorgedaan in verband met een niet-conforme toepassing van de nomenclatuur.

De Kamer van Beroep, die in de voormelde omstandigheden wordt geconfronteerd met een overschrijding van de redelijke termijn voor de behandeling van de zaak, acht het opleggen van een sanctie in de vorm van een terugbetaling dan ook niet aangewezen.

De terugvordering dient, in zoverre gesteund op deze tweede tenlastelegging, te worden afgewezen wegens het verstrijken van de redelijke termijn.

7.3. Tenlastelegging 3

De derde tenlastelegging betreft het ten onrechte aanrekenen door dr. A... van het honorarium voor toezicht op een in het ziekenhuis opgenomen rechthebbende, in het geval het honorarium voor toezicht gedurende tien dagen gedekt werd door het honorarium voor de "*follikelaspiratie door punctie onder echografische controle of door laparoscopie*", waarvan de

betrekkelijke waarde lager is dan K 225.

Dit vormt volgens de DGEC een inbreuk op de artikelen 14 g), 25, § 1 en 25, § 2 a) van de nomenclatuur.

Dr. A... betwist dat hij deze inbreuk heeft begaan. hij stelt dat de aanrekening niet door hemzelf is gebeurd, maar buiten zijn medeweten om automatisch werd doorgevoerd door de medische administratie van het ziekenhuis aan de hand van een daarvoor voorzien computerprogramma. In de nota aan het Comité werd hiervan ook reeds melding gemaakt door dr. A....

De Kamer van beroep stelt samen met dr. A... vast dat dit verweer door de DGEC niet werd ontmoet, noch werd aangegeven op welke grond in deze omstandigheden wordt besloten tot de aanrekening door dr. A... van de betwiste verstrekkingen, zoals hem ten laste wordt gelegd.

Daarbij komt ook dat inmiddels ten aanzien van dr. A... geen gebrek aan bewijsvoering van de door hem ingeroepen feiten meer kan worden aangerekend. Het tijdsverloop van de procedure dient immers in aanmerking te worden genomen bij de beoordeling van de bewijsvoering en het onderzoek naar het respecteren van de rechten van verdediging (cf. RvS 3 juni 2004, nr. 132.001; RvS 10 juni 2004, nr. 132.234; www.raadvst-consetat.be). Dit heeft tot gevolg dat van dr. A... redelijkerwijze niet meer kan worden verwacht om de feiten die hij aanhaalt betreffende de aanrekening van de betwiste verstrekkingen en die dateren van meer dan 10 jaar geleden, te bewijzen.

Het behoort aldus aan de DGEC om de tenlastelegging afdoende te staven, doch hieraan wordt evenwel niet voldaan.

In deze omstandigheden kan hoogstens worden vastgesteld dat het toezichtshonorarium ten onrechte is aangerekend, doch kan niet met afdoende zekerheid worden vastgesteld dat dit door en met medeweten van dr. A... is gebeurd. Daartoe volstaat het niet te wijzen op een eventueel (algemeen) mandaat betreffende de aanrekening van verstrekkingen en op de controleplicht als zorgverlener. Het moet in de concrete omstandigheden van deze zaak, die overigens reeds in het kader van het onderzoek aan het licht zijn gekomen, ook duidelijk zijn dat er effectief fouten werden begaan door dr. A....

Nu er hieromtrent twijfel blijft bestaan, kan de tenlastelegging in hoofde van dr. A... niet weerhouden worden.

*

Besluit

Op grond van de voormelde overwegingen besluit de Kamer van beroep dat

- de tenlasteleggingen 1 en 3 in hoofde van dr. A... niet kunnen worden weerhouden;
- de inbreuk bedoeld onder tenlastelegging 2 vaststaat, doch dat de vordering tot terugbetaling van de waarde van de ten onrechte aangerekende verstrekkingen niet kan worden toegekend ingevolge het verstrijken van de redelijke termijn.

De bestreden beslissing van het Comité is in overeenstemmende zin te hervormen.

*
*   *   *

7.5. De hoofdelijke aansprakelijkheid

In de bestreden beslissing van het Comité van 1 december 2006 werd dr. A... veroordeeld tot terugbetaling van de waarde van de ten onrechte aangerekende verstrekkingen en dit solidair met het G... te XXXX.

Aangezien de veroordeling tot terugbetalen van ten onrechte aangerekende verstrekkingen, om de redenen die hoger zijn vermeld, ongedaan wordt gemaakt, is er ook geen enkele aanleiding meer om tot enige hoofdelijke aansprakelijkheid betreffende de terugbetalingsplicht te besluiten.

De beslissing van het Comité van 1 december 2006 dient dan ook te worden hervormd in zoverre het G... als hoofdelijk aansprakelijke persoon is aangewezen.

De vordering om de E... als rechtsopvolger hoofdelijk aansprakelijk te stellen, is af te wijzen als ongegrond.

*
*   *   *

OM DEZE REDENEN,

DE KAMER VAN BEROEP die kennis neemt van de zaken die in het Nederlands moeten behandeld worden,

Gelet op de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994,

in het bijzonder op de artikelen 144 en 145, en op artikel 112 van de Gezondheidswet van 13 december 2006;

Na beraadslaging in overeenstemming met het bepaalde in artikel 145 van de gecoördineerde wet, en artikel 19 van het Procedurereglement;

Recht doende op tegenspraak.

Verklaart het hoger beroep van dr. Dr. A... ontvankelijk en gegrond.

Verklaart het hoger beroep van de E... ontvankelijk en gegrond.

Vernietigt de bestreden beslissing van het Comité van de Dienst voor Geneeskundige Evaluatie en Controle van 1 december 2006.

Opnieuw wijzende.

Wijst de tenlasteleggingen 1 en 3 af als ongegrond bij gebrek aan bewijs van de bedoelde inbreuken.

Zegt dat de inbreuk bedoeld onder tenlastelegging 2 vaststaat, doch wijst de vordering tot terugbetaling van de waarde van de ten onrechte aangerekende verstrekkingen af wegens het verstrijken van de redelijke termijn.

Wijst de vordering tot solidaire veroordeling van de E... af als ongegrond.

Wijst het meer gevorderde af als ongegrond.

Aldus uitgesproken door de Voorzitter op de buitengewone openbare terechtzitting van 23 mei 2013 van de Kamer van beroep die kennis neemt van de zaken die in het Nederlands moeten behandeld worden, ingesteld bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, opgericht bij artikel 144 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, en ondertekend door:

- Mevrouw Marijke DEMEDTS, voorzitter van de Kamer van beroep;
- De heer Martin VOLCKE, griffier van de Kamer van beroep.

Volgen de handtekeningen:

De griffier,

De Voorzitter,

M. VOLCKE

M. DEMEDTS

De Kamer van beroep die kennis neemt van de zaken die in het Nederlands moeten behandeld worden, die in die taal de zaak heeft gehoord en er in die taal over beraadslaagde, was samengesteld uit mevrouw Marijke DEMEDTS, magistraat-Voorzitter en de geneesheren Rafaël VANSTECHELMAN en Kris POULIN, vertegenwoordigers van de verzekeringsinstellingen, alsmede de geneesheren Johan DIERICK en Constantinus POLITIS, vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van het artsenkorps, die aan de beraadslaging hebben deelgenomen bij wege van advies. De Kamer van beroep werd bijgestaan door de heer Martin VOLCKE, griffier van de Kamer van beroep.

